

A stylized, colorful illustration of a landscape. The foreground features rolling green hills with a brown path. On the left, there is a green tree, a purple flower, and an orange butterfly. A red bird is flying in the sky. The background consists of layered blue and white waves, suggesting a sky or water. The text is centered in the upper half of the image.

K. Kafka “Metamorfozė”

Mokytoja D. Rutkauskaitė

F. Kafka

1. Savitas XX a. kūrėjas, austrų rašytojas.
2. Studijavo germanistiką, o vėliau ir teisę.
3. Kilęs iš pasiturinčios žydų šeimos, bet augo Prahoje.
4. Nos buvo žydas, bet augintas pagal kitas tradicijas (taip asimiliavosi visuomenėje).
5. Buvo įtempti santykiai šeimoje (nedrįsta išeiti iš namų ir kurti savo gyvenimą).
6. Apie savo problemas labiausiai atsiskleisdavo laiškas ir dienoraščiams.

Kas yra metamorfozė?

metamorfòzė sf. (2) DŽ

pasikeitimas, perėjimas iš vienos formos į kitą:

Organo sandaros pakitimo reiškinys ryšium su gyvybinių funkcijų pakitimu vadinamas metamorfoze rš.

(Lietuvių kalbos žodynas)

metamorfòzė [gr. metamorphosis]

vienos formos virtimas kita, ko nors pasikeitimas:

1. mitologijoje — stebuklingas žmonių pavirtimas gyvuliais, vienų gyvūnų pavirtimas kitais ir pan.;
2. biol. vienos kai kurių gyvūnų pogramalinio vystymosi stadijos perėjimas į kitą, pvz., buožgalvio virtimas varle, vabzdžio lervos — lėliuke;
3. augalų organų formos pakitimai, susiję su funkcijos pasikeitimu, pvz., kuokelių virtimas vainiklapiais šaknies — šakniavaisiu.

(Tarptautinių žodžių žodynas)

Siužetas

Gregorijus Zamza pabunda pavirtęs vabalu ir iki novelės pabaigos (vabalo mirties) plėtojamas siužetas apie vabalo kūno pavidalą bei žmogiškus jausmus ir mintis.

Kai jis kalba, niekas jo nesupranta (tik jis pats save).

Ką jis mąsto, jaučia tik pats.

Vabalas – kambaryje. Išnešami daiktai, kad laisviau judėtų, tačiau vėliau kambarys tampa landyne, kur nešami nereikalingi daiktai, nors jie trukdo vabalui.

Pagrindinė novelės problema – susvetimėjimas;
visuomenės susvetimėjimas žmogui; žmogaus
susvetimėjimas prieš visuomenę.

Veikėjai

Gregorijus Zamza

1. Vabalas
2. Jo paveikslas ryškiausias.
3. Per santykius su aplinka, tėvais, seserimi, ryškėja ir kitų veikėjo paveikslai.
4. Nors kūnas pasikeičia ir sukelia visas problemas, tačiau jausmai, mintys ir norai lieka.
5. Žmogiška dvasia, vabališkas kūnas.
6. Šio veikėjo paveikslu parodomas absurdas, vienišumas, susvetimėjimas tarp žmonių, šeimos; baimė, užsisedėjimas ir per didelis rūpestis.
7. Gregorijus buvo vienintelis šeimos maitintojas, dirbantis ir plušantis, dabar šeima lieka be maitintojo, turi sukti galvą kaip išgyventi.
8. Dėl to Gregorijus jaučiasi kaltas, o šeima ir kaltina.

Sesuo

1. 17 metų mergina, kuriai anksčiau rūpesčiai nebuvo svarbūs.
2. Ji gražiai griežia violenčele.
3. Ištikus Gregorijaus nelaimei, ji pradeda rūpintis broliu – atneša maisto, sutvarko kambarį, bando padaryti daugiau vietos kambaryje ir panašiai.
4. Ji jo bijo, bet rūpinasi, tačiau vėliau apleidžia, tampa rūpestis nykus, nereikalingas.
5. Praranda kantrybę ar vargina situacija.
6. Mergina pradeda dirbti pardavėja.

Motina ir tēvas

1. Motina serga astma, tēvas 5 metai kaip pensininkas.
2. Ištikus nelaimei ir skaičiuojant pinigus, jie taip pat pradeda dirbti.
3. Tēvas patarnautojas, motina siuva baltinius kitiems.
4. Jie baidosi vabalo, tēvas net smurtauja mėtydamas obuolius ar baksnodamas lazda.

Kiti veikėjai

1. Trys nuomininkai, kurių paveikslais atskleidžiamas visuomenės požiūris.
2. Tarnaitė, kuri vabalo nebijo ir pirmoji pamato jį mirusį.

Mirties scena

1. Gregorijus supranta, kad jis šeimą išlaisvins tik tuo atveju, kai mirs; jis tai apmąsto ir išleidžia paskutinį kvapą.
2. Jį suranda tarnaitė, ne šeimos nariai (svetimumo motyvas).
3. Tarnaitė informuoja šeimos narius apie įvykį, bet šeima tik lengviau atsikvepia ir ima kurti naujus gyvenimo planus...
Metamorfozė...

Personifikacijos

Pagrindinė novelės idėja – parodyti primityvų pasaulį – darbas, pinigai, nepakenčiama aplinka, darbas, nuo kurių žmogus yra priklausomas jį padaro primityviu, nesidominčiu aplinka, abejingu ir bejausmiu.

Svetimumas.

1. Nuolatinis taikymasis prie naujų dalykų. Reikia apsibrasti su nauju gyventoju, kurio niekas nesupranta: jo noro būti su šeima (jis iš svetainės išvaromas), jo noro nepakenkti šeimai, jo bandymo slapstytis, kad tik šeima pasijustų geriau. Net ir tokiu sunkiu jam metu jis bando apsaugoti šeimą.

2. Kitas svetimumo pavyzdys – trys nuomininkai, kurie užgožia visą butą, kai jie valgo, šeima turi būti virtuvėje, šeima taikosi prie svetimų (vietoj to, kad taikytųsi prie savo).

Nereikalingumas.

Kai paaiškėja šeimos paslaptis, Gregoras tampa šeimai nereikalingas – nugali baimė ir išgąstis. Šeima visiškai atsisako savo šeimos nario, nes jis jiems trukdo.

Apibendrinimas. Užduotis raštu.

Įrodykite, kad kūrinyje keliamos problemos yra svarbios šiandienos visuomenėje.

